

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : मे - २०२५

सत्र ४ थे

विषय : समकालीन सामाजिक समस्या आणि प्रश्न (BSW23-402)

दिनांक : १६/०५/२०२५	गुण: ६०	वेळ: दु. २.०० ते दु. ४.३०
---------------------	---------	---------------------------

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

(१०)

१. सामाजिक समस्येचे एक प्रमुख वैशिष्ट्य म्हणजे ती लोकसंख्येच्या एका महत्त्वपूर्ण भागाद्वारे _____ मानली जाते.
अ) मनोरंजक ब) इष्ट क) हानिकारक ड) तात्पुरती
२. सामाजिक विघटन सिद्धांत मूळतः _____ यांनी विकसित केला होता.
अ) एमिल डर्कहेम ब) क्लिफर्ड शॉ आणि हेन्री मॅके क) रॉबर्ट मर्टन ड) एडविन सदरलँड
३. कोकेन आणि मेथाम्फेटामाइन ही _____ औषधांची उदाहरणे आहेत.
अ) नैराश्यक ब) नार्कोटिक क) हेलुसिनोजेनेन ड) उत्तेजक
४. अंमली पदार्थाच्या व्यसनामुळे यकृताचे नुकसान आणि हृदय व रक्तवाहिन्यासंबंधी रोग यासारख्या _____ आरोग्य समस्या उद्भवू शकतात.
अ) भावनिक ब) शारीरिक क) आध्यात्मिक ड) व्यावसायिक
५. दहशतवादामुळे _____ आणि आघात असे दीर्घकालीन मानसिक परिणाम होऊ शकतात.
अ) आनंद ब) उत्साह क) मानसिक त्रास ड) कुतूहल
६. ग्रामीण भागातून शहरी भागात लोक ज्या प्रक्रियेद्वारे स्थलांतर करतात त्याला _____ स्थलांतर म्हणतात.
अ) ग्रामीण ते शहरी ब) शहरी ते ग्रामीण क) आंतरराष्ट्रीय ड) साखळी
७. _____ तस्करीमध्ये लैंगिक शोषणासाठी व्यक्तींचा बेकायदेशीर व्यापार समाविष्ट असतो.
अ) बालक ब) औषध क) लिंग ड) अवयव
८. _____ गरिबी बहुतेकदा लोकसंख्येच्या सरासरीशी उत्पन्न आणि राहणीमानाची तुलना करून मोजली जाते.
अ) दीर्घकालीन ब) परिपूर्ण क) सापेक्ष ड) शहरी
९. आर्थिक मंदी आणि मंदीमुळे उद्भवणारी बेरोजगारी _____ बेरोजगारी म्हणून ओळखली जाते.
अ) चक्रीय ब) हंगामी क) संरचनात्मक ड) घर्षणात्मक
१०. मानवी तस्करीचे एक प्रमुख कारण म्हणजे _____ गरिबी, ज्यामुळे लोक शोषणाला बळी पडतात.
अ) वाढलेले ब) आर्थिक क) सांस्कृतिक ड) भावनिक

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(२०)

- १) सामाजिक समस्या म्हणजे काय? सामाजिक समस्येचे स्वरूप थोडक्यात स्पष्ट करा.
- २) अंमली पदार्थाच्या व्यसनाची वेगवेगळी कारणे लिहा आणि त्यातील प्रत्येक कारणे थोडक्यात स्पष्ट करा.
- ३) बेरोजगारी म्हणजे काय? बेरोजगारीचा सामाजिक विकासावर होणारा परिणाम थोडक्यात सांगा.
- ४) मद्यपान रोखण्यासाठी सामाजिक कार्यकर्त्यांची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

(१५)

- १) वेगवेगळ्या पातळ्यांवर सामाजिक विघटन निर्माण होण्याचे परिणाम सविस्तरपणे सांगा.
- २) तस्करीची व्याख्या करा आणि तस्करीच्या प्रकारांची तपशीलवार चर्चा करा.
- ३) विद्यार्थ्यांच्या आत्महत्येचा विविध प्रतिबंधात्मक उपायांची थोडक्यात चर्चा करा.

प्र.४ टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

(१५)

- १) सामाजिक समस्यांचा मानसशास्त्रीय सिद्धांत.
- २) गरिबीचे प्रकार.
- ३) मद्यपानाची कारणे.
- ४) दहशतवाद रोखण्यासाठी उपाय.

५) सामाजिक समस्यांची वैशिष्ट्ये.

Sub : Contemporary Social Problems and Concerns (BSW23-402)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternative (10)

1. One key characteristic of a social problem is that it is considered _____ by a significant portion of the population.
a) Entertaining b) desirable C) harmful d) temporary
2. Social disorganization theory was originally developed by _____.
a) Emile Durkheim b) Clifford Shaw and Henry McKay C) Robert Merton d) Edwin Sutherland
3. Cocaine and methamphetamine are examples of _____ drugs.
a) Depressant b) Narcotic C) Hallucinogenic d) Stimulant
4. Drug addiction can lead to _____ health issues such as liver damage and cardiovascular disease.
a) Emotional b) Physical C) Spiritual d) Occupational
5. Terrorism can cause long-term psychological effects such as _____ and trauma.
a) Joy b) Excitement C) Mental stress d) Curiosity
6. The process by which people move from rural areas to urban areas is called _____ migration.
a) Rural-to-Urban b) Urban-to-Rural C) International d) Chain
7. _____ trafficking involves the illegal trade of individuals for sexual exploitation.
a) Child b) Drug C) Sex d) Organ
8. _____ poverty is often measured by comparing income and living standards to the average of the population.
a) Chronic b) Absolute C) Relative d) Urban
9. Unemployment that occurs due to economic downturns and recessions is known as _____ unemployment
a) Cyclical b) Seasonal C) Structural d) Frictional
10. One major cause of human trafficking is _____ poverty, which makes people vulnerable to exploitation.
a) Increased b) Financial C) Cultural d) Emotional

Q.2 Answer in brief (Any two) (20)

- 1) What do you mean by social problem? Explain in brief nature of social problem.
- 2) Enlist different causes of drug addiction and explain in brief each one of them.
- 3) What do you mean by unemployment? Discuss in brief impact of unemployment on social development.
- 4) Elaborate the role of social worker in prevention of alcoholism.

Q.3 Answer any one of the following. (Any one) (15)

- 1) Describe in detail implications of social disorganization at different level.
- 2) Define trafficking and discuss in detail the types of trafficking.
- 3) Discuss in brief the different preventive measures for student suicide.

Q.4 Short notes (any three) (15)

- 1) Psychosocial theory of social problems.
 - 2) Types of poverty.
 - 3) Causes of alcoholism.
 - 4) Remedies for prevention of terrorism.
 - 5) Characteristics of social problems.
-